

Horizon 250 EW a nebezpečí fuzarióz klasů obilovin

Ing. Petr Ort, Bayer CropScience

V posledních letech je stále větší pozornost věnována chorobám obilovin způsobených houbami z rodu *Fusarium*. Je patrný postupný nárůst výskytu těchto chorob a podle některých názorů jsou v současné době celosvětově nejzávažnějšími chorobami obilovin. Příčinou rozsáhlého zájmu je kromě výrazného vlivu na snížení výnosu také značné snížení kvality produkovaného zrna a zejména výskyt mykotoxinů, které se následně mohou dostat do potravin a krmiv a způsobují zdravotní a technologické problémy.

Projevy napadení rostlin fuzariózami je možné pozorovat prakticky po celou dobu vegetace obilovin. Zdrojem choroby je nejen infikované osivo, ale i posklizňové zbytky rostlin. Klasy jsou zpravidla napadány v době květu z již dříve napadených částí rostlin.

Na výskyt fuzarióz klasu mají značný vliv příznivé klimatické podmínky – vysoké teploty a vysoká vzdušná vlhkost. V porostu se choroba šíří zejména za deště rozstříkujícími se dešťovými kapkami. Fuzarióvé vadnutí klasu se potom projevuje zasycháním obilek, částí klasu, nebo i celého klasu. V klasech se vyskytuje řada druhů hub z rodu *Fusarium*. Nejčastěji se pak jedná o druhy *Fusarium graminearum* a *F. culmorum*. Obě tyto choroby produkují velmi jedovaté toxiny, z nichž nejznámější je deoxynivalenol (DON).

Na výskyt fuzarióz mají vedle klimatických podmínek vliv také další faktory:

- předplodina – vysoké zastoupení obilovin a kukuřice
- volba odrůdy – krátkostébelné a pomalu odkvétající odrůdy jsou zpravidla náchylnější
- moření osiva – kvalitní mořidla musí zabezpečit ochranu osiva proti fuzariózám
- vývoj porostu – husté a polehlé porosty jsou zpravidla více napadány fuzariózami
- stres – předchozí poškození rostlin přispívá ke zvýšenému výskytu fuzarióz
- volba fungicidů – bylo prokázáno, že některé strobiluriny (zejména azoxystrobin) zvyšují nebezpečí výskytu.

Největší výskyt fuzarióz bývá zpravidla v případě vlhkého a teplého počasí v období květu obilovin, zejména pokud nefouká vítr, který by porost osušil. Primárním místem napadení jsou prašníky a pluchy.

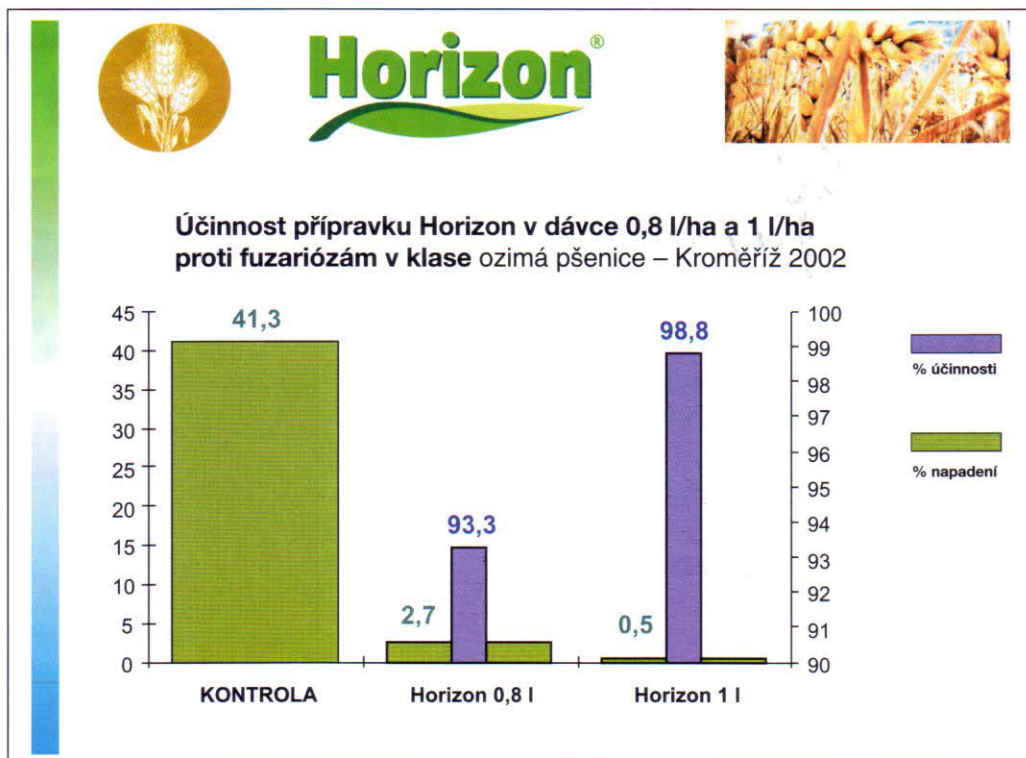
V současné době je u nás proti fuzariózám registrován pouze jeden fungicid – Horizon 250 EW. Pro dobrou účinnost Horizonu je velmi významná správná volba termínu aplikace.

Pokud nastanou vhodné podmínky pro šíření fuzarióz (srážky v době květu), měla by být provedena aplikace Horizonu do dvou dnů po infekci. Pro dostatečnou účinnost je třeba použít Horizon v dávce 0,8–1 l. Ochranná lhůta je 35 dnů. Zejména u jarního ječmene, který má rychlejší vývoj klasu, je šíření choroby za příznivých podmínek velmi rychlé. Pro omezení výskytu fuzarióz v klasu má značný význam také volba vhodného fungicidu proti listovým a klasovým chorobám. Bylo prokázáno, že na rozdíl od některých jiných strobilurinů také trifloxystrobin obsažený v novém fungicidu Sfera napomáhá ke snížení výskytu fuzarióz.

Účinnost proti fuzariózám vykazuje i plná dávka fungicidu Falcon 460 EC.

Správné použití fungicidů proti fuzariózám vede k podstatnému zvýšení produkce zrna a k dosažení požadované kvality.

Ochrana obilovin proti fuzariózám zahrnuje celý systém opatření. Pouze důsledné plnění těchto opatření umožní zabezpečení vysoké produkce kvalitního zrna. Je třeba předpokládat, že s ohledem na obsah toxinů v zrnech napadených fuzariózami bude jejich případný výskyt stále pečlivěji sledován a poroste i jeho vliv na možnost uplatnění produkce na trhu.

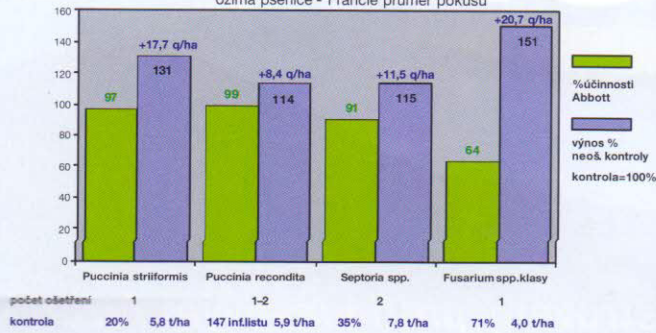

Horizon®

Účinnost přípravku Horizon v dávce 1 l/ha + vliv na výnos

ozimá pšenice - Francie průměr pokusů

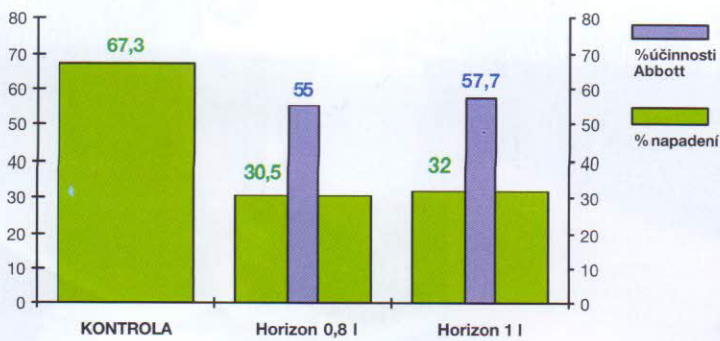

Klasy ječmene s hnědě nekrotizovanými klásky, napadenými fuzárií

Horizon®

Účinnost proti fuzariózám v zrně v dávce 0,8 l/ha a 1/ha ozimá pšenice - Kroměříž 2002

Klasy žita silně napadené fuzárií v klasech

Detail klásku pšenice s oranžově zbarvenými plodnicemi fuzárií